

Nr 157.

Av herr **Jonsson** i Hökhult **m. fl.**, med förslag till förordning angående försäljning av rusdrycker m. m.

Den för hela landet betydelsefulla frågan om åtgärder till folknykterhetens höjande genom införande av en ny rusdrycksförsäljningslagstiftning tränger med nödvändighet till sin lösning. Vi våga därför ånyo för denna sak påkalla riksdagens uppmärksamhet. Vi beklaga, att enighet hittills ej kunnat uppnås i riksdagen, huvudsakligen beroende på stora principiella skiljaktigheter i uppfattningen kamrarna emellan dels beträffande sättet för upplåtande av försäljningsrättigheter och dels angående alkoholgränsen.

Vi hysa fortfarande den uppfattningen, att kommunerna borde hava rätt att själva få bestämma om de skola hava rusdrycksförsäljning inom sina områden eller icke; men då det visat sig, att enighet i fråga om sättet för fattande av beslut härom icke kunnat vinnas, samt av ännu större vikt är, att med det snaraste en försäljningsförordning kan komma till stånd, genom vilken likformighet och konsekvens uppnås i nykterhetslagstiftningen och jämväl ölet och vinet bliva lagda under bolag samt underkastade därav följande restriktioner, hava vi härmed velat framställa följande förslag till försäljningsförordning, vilket enligt vår mening borde kunna av riksdagens bägge kamrar godkännas.

I fråga om alkoholgränsen hava meningarna inom kamrarna varit olika. Första kammaren har hittills ansett, att alkoholgränsen skulle sättas vid 3.6 procent och att drycker under denna gräns skulle få fritt försäljas. Andra kammaren däremot har stannat vid en alkoholgräns av 2.25 procent. Vi ha trott oss finna en medelväg mellan dessa stridiga ståndpunkter genom alkoholgränsens sättande till 3 procent.

I fråga om detaljerna i förslaget torde vidare böra framhållas, att de erfarenheter beträffande rusdrycksförsäljningen, som gjorts under

den tid, de s. k. krigstidsrestriktionerna varit gällande, föranlett till upptagande i förslaget av bestämmelsen i 48 §, att spritdrycker ej må till någon utminuterats i större myckenhet än 2 liter i varje kalendermånad. Även i övrigt instämma vi i önskvärdheten av att de ytterligare restriktioner av denna art, som förordas i de å riksdagens nykterhetsgrupps vägnar väckta motionerna, måtte vinna riksdagens bifall och sålunda även i nedanstående förslag upptagas.

I enlighet med vad här ovan blivit anfört hemställes alltså:

1) att riksdagen måtte för sin del antaga vid denna motion såsom bilagor fogade förslag till

a) förordning angående försäljning av rusdrycker;

b) förordning angående försäljning av svagt alkoholhaltiga samt tillagade alkoholfria drycker;

c) förordning om ändrad lydelse av 7 § i förordningen den 18 juni 1864 angående utvidgad näringsfrihet;

d) förordning om ändrad lydelse av 3, 13, 23 och 31 §§ i förordningen den 7 augusti 1907 angående tillverkning och beskattning av maltdrycker;

e) förordning om ändrad lydelse av 1 och 4 §§ i förordningen den 11 oktober 1907 angående tillverkning av brännvin; samt

f) förordning om ändrad lydelse av 1 § i förordningen den 18 juli 1913 angående statsverkets fond av rusdrycksmedel;

2) att riksdagen under förutsättning att riksdagen antager ovanberörda författningslag, måtte, i anledning av införandet av förordningen angående försäljning av rusdrycker,

dels medgiva, att till sådan ägare av gästgiveri, vilken på grund av bestämmelserna i 10 § av förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av brännvin vid tiden för ikraftträdandet av förordningen angående försäljning av rusdrycker är berättigad att utskänka brännvin, må för rättighetens upphörande från och med år 1919 av staten utgivas ersättning med årligt belopp som av Konungens befallningshavande fastställs efter de grunder, vilka finnas an-

givna i kungörelsen den 12 juli 1907 angående ersättning till gästgivare, som avstå från dem jämlikt förstnämnda lagrum tillkommande rätt till utskänkning, ävensom att änka efter manlig ersättningstagare må, därest äktenskapet blivit ingånget före den 1 maj 1907, efter mannens frånfalle under sin återstående livstid äga att uppbära den ersättning, vartill mannen, om han levat, varit berättigad,

samt bestämma, att gästgiveriägare, om han vill komma i åtnjutande av ifrågavarande ersättning, skall därom före den 1 september 1918 till Konungens befallningshavande i det län, varest gästgiveriet är beläget, ingiva ansökning och därvid styrka, att han i egenskap av gästgivare fortfarande är till utskänkning berättigad;

dels ock medgiva, att erforderliga medel för gäldande av ersättningsbelopp, som enligt ovan angivna grunder skola utbetalas, må utgå ur statsverkets fond av rusdrycksmedel, och att till gästgivare beviljad ersättning av Konungens befallningshavande må utbetalas kvartalsvis vid början av varje kvartal från och med ingången av år 1919.

Stockholm den 25 januari 1917.

<i>J. A. Jonsson.</i>	<i>E. Räf.</i>	<i>Bernh. Nilsson.</i>	<i>C. O. Johanson.</i>
<i>Per Gabrielsson.</i>	<i>O. A. Berg i Staby.</i>		<i>Sam. Söderberg.</i>
<i>N. Gust. Åkerlindh.</i>	<i>S. Welin.</i>		<i>C. O. Svensson.</i>
<i>Axel Lundblad.</i>	<i>E. Eurén.</i>	<i>John Erlansson.</i>	<i>Carl Lindmark.</i>
<i>Joh. Zelahn.</i>	<i>A. V. Isaksson.</i>		<i>R. Andersson.</i>

Bilagorna till denna motion äro lika med de vid motionen nr 72 i första kammaren fogade.

